

Kamyszek F. — Rolle der Fliegen im passiven Übertragen experimenteller Pilzkrankheiten bei Meerschweinchen.

Zweck der Arbeit bildete der Nachweis in wie weit die mit pathogenen Pilzen in künstlicher Umwelt behaftete Fliegen das pathogene Material auf

Meerschweinchen übertragen können. Auf Grund der Untersuchungsergebnisse bewies der Verfasser, dass die Fliegen passiv pathogene Pilze auf Meerschweinchen übertragen vermögen. Am meisten sind der Infektion junge (83,63%) und gesundheitlich schwache Tiere anheimgefallen (73,33%).

JANUSZ PROST

Trzczeńsko — Zdrój

Własne spostrzeżenia nad grzybicą skóry bydła i jej leczeniem

W ostatnich latach jednym z problemów o dużym znaczeniu, tak ze względów ekonomicznych jak i sanitarnych, są schorzenia grzybicze skóry u zwierząt domowych, a szczególnie grzybice skóry u bydła.

Mimo szerokiego asortymentu środków farmaceutycznych, stosowanych do leczenia tych schorzeń, stwierdza się ostatnio, wzrost ilości zakażonych zwierząt. W 1966 r., na 1819 szt. bydła, będącego własnością PGR w rejonie obsługi PZLZ Trzczeńsko-Zdrój, stwierdzono u 199 szt. grzybicę skóry. W 1967 roku, do miesiąca sierpnia, leczono 394 szt. bydła. Jak widać z powyższych danych liczba zachorowań przejawia tendencje wzrostowe. Nadmienić należy, że liczby te są niepełne, gdyż w PGR znajduje się pewna ilość zakażonych zwierząt leczonych własnymi sposobami przez personel obsługujący. We wszystkich podanych przypadkach stwierdzono zmiany w postaci azbestowatych strupów o średnicy około 10 cm, na skórze głowy, szyi, nóg, w okolicy krzyżowej oraz na tułowiu. Na skórze ciemno pigmentowanej, strupy te są cieńsze i bardziej spoiste. Na podstawie wymienionych zmian i badania mikroskopowego zeszkrobów, rozpoznano postać strupiąstą grzybicy skóry.

Największe ilości zachorowań obserwowano w okresie zimowym i wiosennym. Stały kontakt zwierząt zakażonych ze zdrowymi w wilgotnych pomieszczeniach, ocieranie się o sprzęt, przepierzenia i ściany, na których mogą znajdować się spory grzybów chorobotwórczych, ułatwia rozprzestrzenianie się choroby. W okresie letnim spotyka się mniejsze ilości zwierząt dotkniętych grzybicą. Przebywanie zwierząt na nasłonecznionych pastwiskach i okolicach przyspiesza likwidację zmian chorobowych. Najbardziej wrażliwymi zwierzętami na zakażenie są osobniki młode o słabej kondycji. Nie ma tutaj jednak reguły, gdyż grzybicę stwierdzano również u zwierząt o odpowiedniej kondycji i bardzo dobrze odżywionych. Prawdopodobnie u bydła występuje odporność osobnicza na zakażenie grzybicą — tym można sobie tłumaczyć fakt, że jedne zwierzęta trzymane w tym samym pomieszczeniu wykazują objawy kliniczne, a inne nie.

Leczenie grzybicy strupiąstej bydła następcza wiele trudności. Są one spowodowane wysoką opornością spor grzybiczych oraz bra-

kiem odpowiednio skutecznych środków. Stosowane są mazidła krezolowe, salicylowe, dziegciowe z kwasem mlekowym, przez oborowych używane są mazidła sporządzone z mieszaniny ropy z przepalonym olejem silnikowym. Niektóre z tych środków działają silnie drażniąco.

W swojej praktyce leczyłem zwierzęta porażone roztworem sody kaustycznej, który to roztwór miał być jedynym i bardzo dobrym środkiem przeciwgrzybiczym stosowanym przez obsługę bydła w PGR. Wszystkie uprzednio wymienione środki do leczenia grzybicy nie wykluczają możliwości nawrotów choroby. Znane są przypadki, że u zwierząt leczonych miejscowo po pewnym czasie pojawiały się nowe ogniska grzybicze w innych okolicach ciała.

W badaniach własnych postanowiono sprawdzić skuteczność leczniczą preparatu Neguvon, zalecanego ostatnio przez wielu autorów do leczenia grzybicy skóry. W tym celu wydzielono dwie grupy po 20 buhajków dotkniętych grzybicą skóry. Były to zwierzęta przeznaczone na eksport. U każdego buhajka występowały zmiany strupiąste na skórze, w ilości 5—15 ognisk. Zwierzętom pierwszej grupy podano parenteralnie, niezależnie od Neguvonu, następujące leki: witaminę A w ilości 120 000 j. m. 3 razy co 3 dni, witaminę PP w ilości 400 mg dwukrotnie, w odstępach 1 tygodnia, Biolarcar (prod. Biowet Drwalew) w ilości 15 ml, co drugi dzień pięciokrotnie. Ogniska grzybicze co drugi dzień smarowano 5% roztworem Neguvonu w oleju parafinowym. W międzyczasie całe ciało chorych zwierząt zmyto jednorazowo 2% wodnym roztworem Neguvonu, a po trzech dniach przeprowadzono kąpiel chorych zwierząt w wodnym roztworze Unitoxu.

Po 20 dniach kuracji stwierdzono zniknięcie zmian strupiąstych i stopniowe porastanie wyłysień włosami. Całkowity odrost włosów spostrzegano po dalszych 20 dniach. W 40 dniu leczenia, spośród 20 buhajów grupy pierwszej, 16 sztuk było całkowicie wyleczonych. U pozostałych 4 buhajków u których ogniska grzybicze występowały na ciemno pigmentowanej skórze, zmiany chorobowe ustępowały znacznie wolniej. Dopiero po 50 dniach leczenia zanikały strupy i miejsca wyłysiałe porastały włosiem.

U zwierząt grupy drugiej stosowano tylko leczenie miejscowe Neguvonem, jak w grupie

pierwszej. W grupie tej notowano, podobnie jak w pierwszej, ustępowanie zmian strupiatych po 20 dniach leczenia i po dalszych 10 dniach porastanie wyłysień włosiem. Po upływie 60 dni, na 20 leczonych całkowite zniknięcie zmian chorobowych obserwowano u 13 buhajków, natomiast u pozostałych 7 sztuk utrzymywały się pojedyncze strupy i wyłysienia, szczególnie na ciemno pigmentowanych odcinkach skóry. Leczenie tych 7 buhajków przeciągnęło się o dalsze 10 dni, tak że do całkowitego zakończenia kuracji potrzeba było 70 dni.

Przeprowadzone doświadczenie pozwala stwierdzić, że preparat Neguvon okazał się skuteczny w leczeniu postaci strupiatej grzybicy skóry u bydła. Podawanie witamin i Biolaru wpływa bardzo korzystnie, gdyż wydatnie przyspiesza zanikanie zmian i porastanie wyłysień włosiem. Doświadczenie wykazało, że czas leczenia grupy pierwszej był krótszy o 20 dni.

Leczenie grzybicy strupiatej jest bardzo pracochłonne. Zabiegi lecznicze muszą być przeprowadzane bardzo starannie, gdyż od tego zależy końcowy efekt kuracji. Przy stosowaniu Neguvonu należy zachować wszelkie środki ostrożności, gdyż jest to środek toksyczny. W czasie leczenia, pomieszczenia, gdzie znaj-

dują się zwierzęta chore, winny być najmniej trzykrotnie dezynfekowane roztworem sody kaustycznej, kreoliny lub lizolu i Unitoxem. Pierwsza dezynfekcja w początkach kuracji, druga w połowie i trzecia po zakończeniu.

Szczególne znaczenie przy zwalczaniu grzybicy mają kąpiele zwierząt zakażonych i zdrowych w roztworze wodnym Unitoxu, celem likwidacji ektopasożytów, które mogą być nośicielami spor grzybów chorobotwórczych. Kąpiel taka powinna odbywać się systematycznie, raz na kwartał, w każdej oborze i powinna obejmować całe pogłowie bydła. W jednym z ośrodków hodowli zarodowej, w pow. Chojna, takie kąpiele bydła odbywają się systematycznie co kwartał. Prawdopodobnie dzięki temu do chwili obecnej, nie stwierdzono w tej oborze zachorowań bydła na grzybicę.

Dokładna selekcja i izolacja bydła dotkniętego grzybicą, dezynfekcja pomieszczeń, kąpiele bydła w roztworze wodnym Unitoxu i następnie odpowiednie leczenie sztuk zakażonych, łącznie z zapewnieniem odpowiednich pomieszczeń, mogą dać w efekcie stłumienie tak trwałego do likwidacji schorzenia, jakim jest grzybica skóry u bydła.

Adres autora: lek. wet. Janusz Prost, Trzcina-Zdrój, PZLZ.

LECHOSŁAW BUCHALSKI

Brzeźnica

Leczenie grzybicy skóry u krów i koni preparatem fosforoorganicznym Dermaphos

Na terenie działania PZLZ Brzeźnica bardzo częste są przypadki schorzeń grzybiczych skóry u bydła i koni, które występują zarówno u zwierząt młodych jak i u starszych. Grzybica na tym terenie jest bardziej rozpowszechniona w gospodarstwach chłopskich gdzie nie przywiązuje się do niej tak dużej wagi. Występuje również w gospodarstwach wielkostatnych sektora uspołecznionego.

Przypadki własne

13.VI.1967 r. w PGR Dubidze u krowy 3 letniej wystąpiły rozległe zmiany na skórze głowy, szyi, klatki piersiowej i słabizny w postaci wilgotnych pofałdowanych strupów z których wystawał niezmienny włos. Towarzyszył temu znaczny świąd posmutnienie i wstrzymanie mleka. Po dokładnym przeglądzie całego pogłowia z podobnymi lecz mniej zaawansowanymi objawami stwierdzono jeszcze u 4 szt. bydła. Obserwowane objawy nasuwały podejrzenie grzybicy skóry. Pobrano materiał i wysłano do WZHW w Łodzi. 17.VI.1967 r. otrzymano rozpoznanie 8801/4a/67. W nadesłanej próbie stwierdzono grzyby z rodzaju *Trichophyton*.

Zastosowano leczenie preparatem Dermaphos — emuls., produkcji gorzowskich Zakładów Przemysłu Bioweterynaryjnego o składzie:

Concentratum Z-50	50,0
Emulgens	20,0
Oleum Rapae	42,5

Oleum Ricini	12,5
Aqua Communis ad	500,0

Preparat wcierano w miejsca wykazujące zmiany i sąsiadujące z nimi trzykrotnie co drugi dzień. Po drugiej i trzeciej wcierce, zmiany na skórze uległy wysuszeniu i wykruszyły się. Do listopada 1967 r. nie obserwowano nawrotu schorzenia.

28 i 30 czerwca 1967 r. doprowadzono do leczenia 2 konie: lat 8 i 14 z rozległymi wyłysieniami na których występowały resztki połamanych włosów. Zmiany dotyczyły skóry głowy, szyi i klatki piersiowej. Na krańcach wyłysień obserwowano strupy bardzo ściśle przylegające do skóry. Nie obserwowano świądu. Klinicznie nasuwało to podejrzenie grzybicy wyłysiająco-strupiatej. Otrzymane wyniki badań z WZHW w Łodzi 26.07.1967 r. Nr8952/4a/67 potwierdziły obecność grzybów z rodzaju *Trichophyton*.

Przystąpiono do leczenia wcierając preparat Dermaphos — emuls. Wcierki robiono w odstępach dwudniowych. Zmiany zaczęły ustępować już po drugim zabiegu, całkowite wyleczenie nastąpiło po 5 krotnym stosowaniu leku.

Obserwowano w okresie letnim dobre wyniki przy leczeniu grzybic skórnych wywołanych grzybami z rodzaju *Trichophyton* za pomocą preparatu Z-50 Dermaphos. Ustępowanie zmian grzybiczych następowało już po 4 dniach, a całkowite wyleczenie nie-rzadko już w ciągu jednego tygodnia.

Nie zaobserwowano ubocznego działania preparatu w stanie rozcieńczonym na zwierzę jak również na osobę wykonującą zabieg.

Adres autora: lek. wet. Lechosław Buchalski, Brzeźnica, pow. Fajeczno.